

Новата Вълна

Навярно сте чули и видели – Френският институт в София официално се премести в своя стар и реновиран дом на площад *Славейков*. Събитието няма как да не е символ на промяната, която носи със себе си и **директорът на Института – мосю Гийом Робер**. Малко преди началото на *Дни на отворените врати (23-27 април)*, мосю Робер говори открито за френската култура, мисията на Института и бъдещето на културата като основна движеща сила в Европейския съюз.

Добър ден г-н Робер! Институтът се премести официално в реновираната сграда, някогашния дом на Френския алианс. Дотогава доколкува една стара и достоепна сграда е символно натоварена, какво символизира тази промяна за самия Институт?

Преместването бе изпълнено с емоции: Институтът се възроди с традицията на някогашното присъствие на Франция в София, завръщайки се в историческа сграда, която през 20-те години е построена благодарение на усилията на, подчертавам, българите франкофони, и в която през годините са се обучавали толкова много ученици, чак до 2000. В същото време това е и една революционна промяна, тъй като Френският институт е доста по-различен от това, което е представлявал Френският алианс преди Войната.

Защо организирате Дните на отворените врати и кои ще бъдат силните моменти в тях?

Мислех си, че нашата едновременно стара и нова сграда заслужава да бъде преоткрита след ремонта. Имаме желание да привлечем жителите на София, за да се срещнем с тях, да ги запознаем с нашите дейности и разбира се да споделим с тях още много други неща. Най-хубавите моменти несъмнено ще бъдат френската вечер на 26 април на площад *Славейков*, от 20:00 ще свири *Brazz Vili DJ*, а неделният ден е посветен на малките. Ще организираме различни занимания за децата, ще има ателиета по рисуване, бижута, предвидили сме театрален спектакъл *Малкият Никола* и др.

Апелирахте към бивши и настоящи преподаватели, ученици и служители на Алианса, които да представят своите спомени, свързани с него, под формата на визуални свидетелства за различни епохи. Каква е целта на подобен призив?

Осъзнах, че нямаме снимки и разполагаме със съвсем малко писмени доказателства от богатата история на сградата. Много хора, с които се срещам, ми казват: "Да, аз съм учил тук, дяво ми също, и дори трябва да имам снимки от времето, когато съм пъл на сцената на тържеството за Коледа". Така че пуснахме обява за събирането на тези снимки, за да ги покажем след това на публиката. Получихме фотографии, но все още имаме нужда и от тези на вашите читатели.

Смяната на адреса обвързана ли е с промени във функционирането на Френския институт в България?

Мисията на Френския институт не се променя. Той е създаден през 1991, за да насърчава връзките между французи и българи, и след присъединяването на България към ЕС неговата цел е още по-актуална. Но това, което се променя, е начинът, по който посрещаме нашата публика. Сега Френският институт предлага събрани на едно място всички свои услуги в нова сграда с прекрасни условия. Направихме големи инвестиции по отношение на оборудването и мисля, че си струваше.

Каква е основната мисия на институцията, чийто директор сте и като "капитан" на този "кораб" в каква посока бихте работили за усъвършенстването ѝ?

Институтът е "машина" за създаване на обмен с университетите, учениците, хората на изкуството, гържавните служители, адвокатите, лекарите и т.н. Французите и българите имат желание да разберат какво правят колелите им от другата страна, има връзки, създадени от дълго време, но много от тях почиват на стереотипи, които трябва да бъдат преодоляни. В този процес моята роля е да насърчавам, да подпомагам, или да убеждавам двете страни да се запознаят с новото, което им се случва, с новия опит, който се трупа. Франция и България имат интересен опит за споделяне, преживявания и подходи, които се допълват взаимно. Те трябва да обединят усилията си в процеса на глобализация като страни членки на ЕС, за да споделят общностните ценности и развитието им в бъдеще.

По наши външни наблюдения франкофонията набира все повече сили в международен мащаб. Каква е ситуацията през Вашите очи?

Мисля, че всеки си дава сметка, че е недостатъчно да говори само един чужд език – необходими са поне два или три. Един език в общността е недостатъчен, за да може да се съпоставят ценностни системи и мисли, или за да изпъкнеш между всички останали на пазара на труда. Френският език се възползва, както останалите, от този нов начин на мислене. Съзнаваме, че това е език световно разпространен на 5-те континента, който не принадлежи само на Франция. Френският е преносител на различни култури, които лобознателните биха искали да открият.

Кое е най-голямото предизвикателство през един директор на подобна институция?

Най-голямото предизвикателство по време на моето пребиваване ще бъде да открия и

развия максимален брой неща и след това да се съглася да си тръгна след 3 или 4 години, когато Министерството на външните работи в Париж ме изпрати на група мисия.

Какво мислите за състоянието на културните политики в Европа? Съвсем наскоро излезе петиция, подписана от хора като Жан-Клод Карьер, Беа Тар, Мариан Фейтфул, Фолкер Шльондорф, която изисква от Европейската комисия утвърждаването на дигиталната култура като важна и решаваща част за културните политики в Съюза. Същата петиция призовава към повишено внимание към Културата като цяло, виждайки в нея зародиша на самата идея за ЕС. Да, много хора на изкуството в Европа се ангажираха през последните месеци, за да може Европейската комисия да отчете по-добре спецификата в областта на културата по време на дискусиите за новите посоки в европейските програми, свързани с бюджета за периода 2014-2020. В момента, в който отново си задаваме въпроса какво обединява Европа или духа на Европа, си даваме сметка, че това е културата и не тя е тази, която трябва да понесе бюджетните съкращения. Напомняме, че 4% от брутноя вътрешен продукт на Европейската общност се реализира от културните индустрии и че инвестициите в дигиталните технологии не търпят отлагане, за да се повиши нашата конкурентоспособност. В крайна сметка Комисията се вслуша в гласа им, в резултат на което бюджетът на програмата Креативна Европа бе увеличен с 9%.

Несъмнено Ваш приоритет е модернизирването на културната политика, която следва Институтът. В какво ще се състои това?

България прелива от таланти и забелязвам все повече и повече експериментални инициативи в областта на пластичните и сценичните изкуства, които ми се струват много интересни. Те се припокриват със същите течения във Франция и смятам, че един диалог между тях би бил полезен. Това е нещо, към което се стремя.

Кои са Вашите идоли от френската културна сцена, независимо дали става дума за кино, литература, музика или изкуство?

За Празника на музиката ще се опитам да покана моите предпочитани музикални групи. Но засега това е тайна – изненадата ще бъде през юни. Междуверременно, ще имаме удоволствието да посрещнем Силви Варпан на 23 април, а в края на май ще открием съвместно с Националната галерия изключителна изложба, посветена на Роген.

Как бихте оценили състоянието на културата в България? Накъде са насочени критиките и има ли сфери, заслужаващи похвали?

За французин е много лесно да работи тук, защото българите имат позитивно отношение към французите и е впечатляващо да се види тънкото познание, което притежават за културната сцена и интелектуалния живот във Франция. Много често водя едни и същи разговори в София и в Париж и това е толкова приятно, защото дава възможност лесно да се

подберат гостуващите френски интелектуалци или артисти, които отговарят на очакванията на българската публика. Това е наистина съвместна френско-българска работа между колеги.

Френският институт подкрепя ли кандидатурата на София и Югозападен регион за Европейска столица на културата? Какво трябва да притежава една столица, за да заслужи това отличие?

Френският институт подкрепя не само кандидатурата на София! Ние сме безпристрастни! Важното е проектът на града, който ще бъде избран, да бъде успешен и титлата *Европейска столица на културата* да му послужи за бъдещата стратегия за развитие. Всички проекти, които видях, залагат на икономическото развитие чрез културните индустрии, на засилването на местната демокрация и приобщаването на местното население за задълбочаване на културните практики чрез разкриване на нови културни обекти. Според това, което видях в Марсилия през 2013, смятам че всички градове вървят в правилната посока. Изборът на град след това ще бъде направен по-скоро по отношение на адекватността на проекта в локален контекст, отколкото по принципите, които са на мода в Европейската общност. Избирателната комисия ще се интересува от директната полза, която ще извлече градът от този проект. ■

Френският институт се намира на площад Славеиков 4

Дните на отворени врати са от 23 го 27 април, пълната програма на събитията е на стр. 20